

Perustuslakivaliokunta

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle Euroopan komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi (Eurodac-rekisteri)

Suurelle valiokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle Euroopan komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi (Eurodac-rekisteri) (U 30/2016 vp): Perustuslakivaliokuntaan on saapunut jatkokirjelmä UJ 4/2017 vp — U 30/2016 vp mahdollisia toimenpiteitä varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- lainsäädäntöneuvos Hannele Taavila, sisäministeriö
- erityisasiantuntija Kukka Krüger, sisäministeriö
- tietosuojavaltuutettu Reijo Aarnio, tietosuojavaltuutetun toimisto

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- professori Juha Lavapuro
- professori Tuomas Ojanen

Viitetiedot

Perustuslakivaliokunta on antanut asiasta aiemmin lausunnon PeVL 33/2016 vp.

VALTIONEUVOSTON JATKOKIRJELMÄ

Ehdotus

Valtioneuvoston jatkokirjelmässä tehdään selkoa Eurodac-asetusehdotuksen nykyisestä käsitteilyvaiheesta ja jatkokäsittelyn aikataulusta sekä valtioneuvoston kannoista suhteessa perusmuistioista ilmeneviin asiakysymyksiin. Oikeus- ja sisäasioiden neuvostossa saavutettiin asetusehdotuksesta osittainen yleisnäkemyks 9.12.2016. Yleisnäkemyksessä hyväksyttiin muun muassa ehdotus siitä, että toimivaltaisten viranomaisten oikeutta päästä Eurodaciin lainvalvontatarkoituksessa helpotettaisiin.

Valiokunnan lausunto PeVL 14/2017 vp

Valtioneuvoston kanta

1) Neuvoston osittaisen yleisnäkemyksen laajentaminen

a) Alfanumeeristen (Eurodaciin sisältyvät muut henkilötiedot kuin sormenjäljet ja kasvokuvat, kuten nimi ja syntymäaika) hakujen teko lainvalvontatarkoituksessa

Valtioneuvosto ei vastusta tämän mahdollisuuden sisällyttämistä asetukseen. Valtioneuvosto katsoo, että alfanumeerinen hakumahdollisuus tilanteissa, joissa biometriä tunnistetietoja ei ole käytettävissä, mutta lainvalvontaviranomaisilla on käytössään muita todisteita mahdollisen tekijän tai uhrin henkilöllisyydestä tai henkilöasiakirjoista, olisi lainvalvontaviranomaisille tärkeä työkalu henkilön tunnistamiseen. Tämän hakumahdollisuuden puuttuminen on haitallista erityisesti terrorismirikosten tutkinnassa, kun pyritään selvittämään sellaisen epäillyn EU:n alueelle saapumisen ajankohtaa ja paikkaa, jonka henkilöllisyys on tiedossa mutta sormenjälkitietoja ei ole saatavilla.

b) Alfanumeeristen hakujen teko myös muissa rekisterin käyttötarkoituksen mukaisissa tilanteissa

Mikäli asetukseen lisätään mahdollisuus tehdä alfanumeerisia hakuja, olisi valtioneuvoston mukaan kannatettavaa, että se kattaisi myös rekisterin pääasiallisen käyttötarkoituksen mukaiset tilanteet.

Vastuunmäärittämisasetuksen, kansainvälisen suojelun myöntämistä koskevien unionin säädösten sekä paluudirektiivin veloitteiden noudattamiseksi on olennaisen tärkeää tunnistaa henkilö, joka on näiden säädösten soveltamisen kohteena. Alfanumeerinen haku antaisi tarpeellisen työkalun henkilön tunnistamiseen esimerkiksi tilanteissa, joissa hän sormenpäänsä vahingoittamalla pyrkii estämään tietojensa tallentamisen ja niiden vertailun rekisterin käyttötarkoituksen mukaisessa tilanteessa.

c) Henkilöllisyys- ja matkustusasiakirjojen (ml. passikuva) värikopioiden tallentaminen järjestelmään

Valtioneuvosto pitää ehdotusta perusteltuna ja kannatettavana nykyisessä tilanteessa, jossa on yleistä, että henkilö antaa itsestään eri tietoja eri rekistereihin. Lisäksi henkilö saattaa pyrkiä vaikeuttamaan henkilöllisyytensä selvittämistä esimerkiksi tuhoamalla tai piilottamalla henkilöllisyysasiakirjojaan. Eurodacin käyttötarkoituksen mukaisissa tilanteissa, esimerkiksi paluun edistämiseksi, on tarpeellista saada selville se, mitä eri henkilöllisyyksiä henkilö on itsestään antanut ja missä yhteydessä ja onko hänellä jossain vaiheessa ollut esittää asiakirjaselvitystä henkilöllisyydestään ilmoittamansa tueksi.

Asiaan liittyy vielä avoinna olevia kysymyksiä, kuten tallentamiseen liittyvä mahdollinen hallinnollinen taakka ja sen mukanaan tuomat kustannukset sekä se, missä vaiheessa asiakirjat tallennetaan ja se, tuleeko niiden aitous selvittää. Tähän liittyen valtioneuvosto pitää tärkeänä, että asetuksessa säädetään selkeästi ja tarkkarajaisesti siitä, mistä asiakirjoista kopio järjestelmään tallennetaan.

Valiokunnan lausunto PeVL 14/2017 vp

Valtioneuvosto pitää yllä mainittuja neuvoston käsittelyssä tehtyjä muutosehdotuksia (a—c) perusteltuina. Henkilötietoja käsitellään edelleen ainoastaan asetuksessa määritellyissä tarkasti rajatuissa tilanteissa ja rekisteriin tallennettavat tiedot on määritelty tyhjentävästi. Tietoja käyttävät viranomaiset on myös tarkasti rajattu. Ehdotetut muutokset tukevat sen henkilön, jonka tietoja käsitellään, tunnistamista. Henkilön tunnistaminen on henkilön oikeusturvan toteutumisen kannalta olennaisen tärkeää kaikissa niissä prosesseissa, joiden suorittamista asetuksen mukaisella tietojen käytöllä tuetaan. Valtioneuvosto siten katsoo, että ehdotusten mukainen henkilötietojen käsittely on tarpeellista edellä mainitun hyväksyttävän tarkoituksen kannalta.

d) Eurodac-asetukseen sisällytettävä ennakkokonsultointimekanismi

Ehdotukseen voidaan alustavasti suhtautua varovaisen myönteisesti, jos mekanismilla voidaan esitetyn mukaisesti parantaa Schengen-alueen turvallisuutta puuttumalla uhkiin tehokkaasti varhaisessa vaiheessa. Kannanmuodostuksen tueksi tulee kuitenkin saada tarkempaa tietoa ehdotuksen tavoitteista ja sen tuomasta konkreettisesta käytännön lisäarvosta. Lisäksi on tarpeen saada tarkempaa selvyyttä siitä, mitä asetuksen mukaista prosessia kyseinen konsultaatiovelvoite tukisi, jotta voidaan varmistua siitä, että asetuksen oikeusperusta kattaa kyseisenlaisen mekanismin.

2) Mahdollisesti keskusteluun nousevat muut muutosehdotukset

a) Europolille annettava suora pääsy järjestelmään

Valtioneuvosto kannattaa tällaisen muutoksen sisällyttämistä asetukseen, mikäli asia nousee trilogineuvottelujen pohjalta esille neuvoston käsittelyssä.

Valtioneuvoston näkemyksen mukaan tällainen Europolin suora pääsy tehostaisi Europolin tehtävien hoitamista, koska näin vältettäisiin tarpeettomia menettelyjä ja jäsenvaltioiden järjestelmien kautta tiedon kulkemisen riskejä ja hitautta. On huomattava, että tällä ei muuteta niitä 22 artiklan mukaisia edellytyksiä, joiden nojalla Europolilla on pääsy järjestelmään eikä sitä, mitä asetuksen 20 artiklassa säädetään vertailun suorittamisesta, vaan kyse on teknisestä järjestelystä.

b) Europolin tarkastavaa viranomaista koskevien säännösten poistaminen

Mikäli asia nousee esille neuvoston käsittelyssä, valtioneuvosto pitää keskeisenä sitä, että lainvalvontatarkoituksessa myönnettävän tietojen saannin osalta on huolehdittava pyyntötoiminnon asianmukaisesta tarkastamisesta. Valtioneuvoston näkemyksen mukaan pyyntötoiminnon tarkastaminen on tärkeää henkilötietojen käsittelyn asianmukaisuuden varmistamiseksi.

c) Europolin pääsyn sitominen yleisesti Europolin tehtäviin

Valtioneuvosto ei vastusta asetuksen säännösten täsmentämistä siten, että Europolin pääsyn edellytykset sidottaisiin entistä selkeämmin sille Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa 2016/794 Euroopan unionin lainvalvontayhteistyövirastosta (Europol) määriteltyihin tehtäviin. Tämä tukisi pääsyn tarkkarajaisuuden tavoitteen tehokasta toteutumista. Edellytyksenä kuitenkin on, että muutoksilla ei laajenneta Europolin pääsyä siitä, mikä se on voimassa olevan asetuksen

Valiokunnan lausunto PeVL 14/2017 vp

mukaan. Lisäksi asetuksessa tulee säilyä edellytys siitä, että myös Europolin pääsy järjestelmään on rajoitettu yksittäistapauksellisiin pyyntöihin sekä siitä, että Europolilla on oltava selkeä syy epäillä henkilön liittyvän sellaiseen rikokseen, joka edellyttää jäsenmaiden yhteistä toimintaa jäsenmaiden sille toimittamien tietojen perusteella, sekä syy olettaa, että ko. henkilöä koskevia tietoja on Eurodacissa.

d) Europolin pääsyn yksinkertaistamista koskeva ehdotus

Valtioneuvosto pitää tärkeänä sitä, että Europolin pääsyn edellytykset vastaavat (Europolin mandaatin puitteissa) jäsenvaltioiden pääsyn edellytyksiä. Muunlainen sääntely saattaisi käytännössä luoda ristiriidan jäsenvaltioiden ja Europolin tiedonsaannin välille, mikä haittaisi tai jopa estäisi Europolin mandaatin mukaisen työn jäsenvaltioiden toimien tukemiseksi ja tehostamiseksi.

3) Osittaiseen yleisnäkemykseen sisältyneet muutosehdotukset

Valtioneuvoston on esittänyt seuraavat, lainvalvontaviranomaisten pääsyn yksinkertaistamista koskevat kannat U-jatkokirjelmässä UJ 40/2016 vp ja ne kuuluvat 9.12.2016 oikeus- ja sisäasioiden neuvostossa saavutettuun osittaiseen yleisnäkemykseen.

a) Tiedusteluviranomaiset Eurodac-järjestelmän käyttäjien ulkopuolelle rajaava säännös poistetaisiin

Valtioneuvosto katsoo, että rajaavan säännöksen poistaminen (6 art), antaisi sitä joustavuutta, mitä tarvitaan ottaen huomioon jäsenvaltioiden hyvin erityyyliset lainvalvontaorganisaatiot. Valtioneuvosto kuitenkin painottaa olennaisena tärkeänä sitä, että tiedusteluviranomaiset saavat pääsyn vain lainvalvontaviranomaisen ominaisuudessa, kuten onkin ehdotettu. On myös tärkeää erottaa, ettei kysymyksessä ole tietojen käyttäminen tiedustelutarkoituksiin. Tiedusteluviranomaisia koskevat tältä osin täysin samat tietosuojaa ja tietoturvaa koskevat vaatimukset kuin muilla lainvalvontaviranomaisilla.

b) Rekisteriin kansainvälisen suojelun haun perusteella tallennetut tiedot pidettäisiin vertailtavana myös lainvalvontatarkoituksessa niin kauan, kun tiedot on järjestelmään tallennettu myös tilanteissa, joissa henkilölle on myönnetty kansainvälistä suojelua (eli 10 vuotta nykyisen kolmen vuoden rajoituksen sijasta)

Valtioneuvosto ei vastusta biometristen tietojen pitämistä vertailtavana myös lainvalvontatarkoituksessa niin kauan, kuin tiedot on järjestelmään tallennettu. Kymmenen vuoden aika on kuitenkin pitkä, ja valtioneuvosto korostaa, että arkaluonteisiksi henkilötiedoiksi katsottavia biometrisiä tietoja tulisi käsitellä vain, jos se on ehdottoman välttämätöntä.

c) 21 artiklan 1 kohdan ensimmäisestä kappaleesta poistetaan kohta "kun vertailu seuraavissa tietokannoissa oleviin tietoihin ei ole johtanut rekisteröidyn henkilöllisyyden selvittämiseen" ja lisätään sen sijaan toteamus "edellyttäen, että vertailu seuraaviin tietokantoihin on suoritettu"

Valtioneuvosto kannattaa muutosta koskien vertailun mahdollistamista myös siinä tapauksessa, että vertailu asetuksessa mainituissa tietokannoissa oleviin tietoihin olisi johtanut rekisteröidyn

Valiokunnan lausunto PeVL 14/2017 vp

henkilöllisyyden selvittämiseen. Asetuksessa tarkoitettujen terrorismirikosten ja muiden vakavien rikosten torjunta-, havaitsemis- ja tutkimistarkoituksessa on tärkeää selvittää, mitä eri henkilöllisyyksiä henkilö on itsestään antanut ja missä yhteydessä. Muutosta voidaan pitää perustellusti tarpeellisena nykyisessä tilanteessa, jossa on yleistä, että henkilö antaa itsestään eri tietoja eri rekistereihin.

d) Velvoite suorittaa vertailu VIS-järjestelmässä ennen Eurodac-vertailun suorittamista poistetaisiin

Valtioneuvosto voi hyväksyä VIS-tarkastuksen poistamisen ennakoedellytyksenä Eurodac-vertailun suorittamiselle, sillä VIS-järjestelmän tekniset ominaisuudet eivät tue kattavasti sormenjälkikyselyjen tekemistä. Muutos ei muuta Eurodacin tarkoitusta.

Yllä mainitut ehdotukset eivät muuta näille viranomaisille jo voimassa olevassa asetuksessa annettua toimivaltaa vertailujen suorittamiselle eivätkä laajenna viranomaisten toimivaltaa. Viime vuosina on kuitenkin käynyt ilmi, etteivät vuosikymmenen alussa tehdyt lainvalvontaviranomaisten pääsyä koskevat säännökset ole toimineet toivotulla tavalla.

Valtioneuvosto on edellä mainitussa U-jatkokirjelmässä pitänyt näitä ehdotuksia henkilötietojen suojaa koskevien periaatteiden kannalta perusteltuna, jotta lainvalvontaviranomaisilla olisi sille jo annetun käyttötarkoituksen puitteissa tosiasiallinen ja tehokas mahdollisuus vastata uusiin turvallisuusuhkiin. Kirjelmässä on tuotu esille se, että muutosehdotukset ovat tasapainoisia ja välttämättömyysvaatimuksen mukaisia. Ehdotukset ovat myös suhteellisuusperiaatetta ja EU:n tuomioistuinkäytäntöä kunnioittavia. Muutokset tukevat mahdollisen epäilyn, tekijän tai uhrin oikeusturvan toteutumista, koska näin tutkinnassa pystytään selvittämään hänen henkilöllisyytensä ja muut asiaan vaikuttavat seikat saatavilla olevien tosiseikkojen pohjalta mahdollisimman kattavasti.

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Arvion lähtökohdat

Perustuslakivaliokunta on jo aiemmin arvioinut Eurodac-järjestelmään tallennettujen henkilötietojen käsittelyä (PeVL 33/2016 vp ja PeVL 21/2012 vp). Valiokunta uudistaa aiemmin esittämänsä, ja painottaa yleisesti sen varmistamista, että asetusehdotus pysyy olemassa olevien perus- ja ihmisoikeus- sekä tietosuojaa koskevien periaatteiden puitteissa ja että rekisteröityjen oikeuksien toteutumisesta varmistutaan ehdotusten jatkokäsittelyn aikana (ks. myös PeVL 13/2017 vp, s. 5). Valiokunta kiinnittää lisäksi erityistä huomiota seuraaviin seikkoihin.

Käyttötarkoitussidonnaisuus ja kokonaisarvion tarve

Perustuslakivaliokunta on korostanut tarvetta varmistaa käyttötarkoitussidonnaisuuden periaatteen toteutuminen henkilötietojen käsittelyssä (ks. PeVL 33/2016 vp, s. 5 ja siinä viitatus lausunnot). Valiokunta on erityisesti biometristen tunnistetietojen käsittelyn kansallisen sääntelyn arvion yhteydessä korostanut, että tietojen käyttämiseen varsinaisen keräämis- ja tallettamistarkoi-

Valiokunnan lausunto PeVL 14/2017 vp

tuksen ulkopuolelle jääviin tarkoituksiin on laajojen biometrisiä tunnisteita sisältävien rekistereiden yhteydessä syytä suhtautua kielteisesti. Käyttötarkoitussidonnaisuudesta on valiokunnan mielestä voitu tehdä vain täsmällisiä ja vähäisiksi luonnehdittavia poikkeuksia. Säätely ei ole saanut johtaa siihen, että muu kuin alkuperäiseen käyttötarkoitukseen liittyvä toiminta muodostuu rekisterin pääasialliseksi tai edes merkittäväksi käyttötavaksi (ks. esim. PeVL 47/2010 vp, s. 3/II). Valiokunta on sanotun johdosta katsonut Eurodac-järjestelmään liittyvää lainvalvontaviranomaisen pääsyä rekisteriin koskevaa asetusehdotusta ensimmäistä kertaa arvioidessaan, että asetusehdotuksen jatkovalmistelussa unionin tasolla on tarpeen tuoda esiin sen kyseenalaisuus henkilötietojen suojan ja erityisesti siihen liittyvän tietojen käyttötarkoitussidonnaisuusperiaatteen kannalta (PeVL 21/2012 vp, s. 3/II). Valiokunta on edellisen kerran Eurodac-järjestelmää arvioidessaan katsonut, että valtioneuvoston tuolloin omaksuma erittelemätön kanta, jonka mukaan se kannattaa järjestelmän kehittämistä asetuksen soveltamisalan laajentamiseksi, on perusteltu vain, mikäli sillä ei tarkoiteta Eurodac-järjestelmään talletettujen henkilötietojen pääasiallisen käyttötarkoituksen laajentamista (PeVL 33/2016 vp, s. 5). Valiokunta toistaa nämä aiemmat kantansa.

Perustuslakivaliokunnan mielestä asetusehdotuksen jatkovalmistelussa on erityistä syytä arvioida Eurodac-järjestelmään alkuperäisestä käyttötarkoituksesta säädettäviä poikkeuksia kokonaisarvion puitteissa aiemmin jo säädetyt käyttötarkoitussidonnaisuuteen kohdistuvat poikkeukset huomioiden (ks. myös PeVL 13/2017 vp, s. 7). Valiokunta muistuttaa, että EU:n perusoikeuskirjan 8 artiklan 2 kohdan sanamuodon mukaan henkilötietojen käsittelyn on tapahduttava tiettyä tarkoitusta varten.

Hallinnolliset seuraamukset

Sormenjalkien ja kasvokuvan ottaminen on merkityksellistä henkilötietojen suojan ja yksityiselämän perus- ja ihmisoikeuksien ohella henkilökohtaisen koskemattomuuden ja itsemääräämisoikeuden sekä ihmisarvon turvaavien perus- ja ihmisoikeusnormien kannalta. Perustuslakivaliokunta kiinnittää huomiota siihen, että komission alkuperäisen asetusehdotuksen (COM(2016) 272 final) 2 artiklan 3 kohdassa säädettäisiin, että jäsenvaltiot voivat määrätä kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti hallinnollisia seuraamuksia henkilöille, jotka eivät noudata artiklan 1 kohdan mukaista velvollisuutta antaa ottaa sormenjäljet ja kasvokuva. Seuraamusten on artiklan mukaan oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia. Säilöönottoa olisi kuitenkin tässä yhteydessä käytettävä vasta viimeisenä keinona kolmannen maan kansalaisen henkilöllisyyden määrittämiseksi tai tarkistamiseksi. Lisäksi artiklan 4 kohdassa säädetään eräistä rajoituksista seuraamustoimivallan käyttöön. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan asetusehdotuksen jatkovalmistelussa on esitetty seuraamuksista säätämistä jäsenvaltioiden velvollisuudeksi.

Artiklasta ilmenee, että asetusehdotuksen mukainen hallinnollinen seuraamus voisi ääritapauksessa olla säilöönotto. Perustuslakivaliokunnan mielestä asetusehdotuksen jatkovalmistelussa on syytä ottaa vakavasti tällaisten hallinnollisten seuraamusten määräämiseen liittyvät perus- ja ihmisoikeusnäkökohdat kiinnittämällä huomiota esimerkiksi Euroopan unionin perusoikeusviraston asetusehdotuksesta 22.12.2016 antamasta lausunnosta 6/2016 ilmeneviin näkökohtiin. Valiokunnan mielestä valtioneuvoston on syytä jatkovalmistelussa erityisesti korostaa haavoittuvassa asemassa olevien ihmisten ja lasten huomioimista sekä Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytännöstä ilmeneviä edellytyksiä säilöönnotolle (mainitun lausunnon s. 17 ja 18). Valiokun-

Valiokunnan lausunto PeVL 14/2017 vp

nan mielestä valtioneuvoston on syytä suhtautua torjuvasti mahdolliseen jäsenvaltioita velvoittavaan sääntelymalliin.

Eduskunnan tiedonsaantioikeus

Perustuslain 96 §:n 1 momentin mukaan eduskunta käsittelee ehdotukset sellaisiksi säädöksiksi, sopimuksiksi tai muiksi toimiksi, joista päätetään Euroopan unionissa ja jotka muutoin perustuslain mukaan kuuluisivat eduskunnan toimivaltaan. Saman pykälän 2 momentin mukaan valtioneuvoston on toimitettava kirjelmällään 1 momentissa tarkoitettu ehdotus eduskunnalle viipymättä siitä tiedon saatuaan eduskunnan kannan määrittelyä varten. Ehdotus käsitellään suuressa valiokunnassa ja yleensä yhdessä tai useammassa sille lausuntonsa antavassa muussa valiokunnassa. Perustuslain 96 §:ssä olevan sääntelyn tarkoituksena on varmistaa eduskunnan mahdollisuus vaikuttaa kaikkien niiden Euroopan unionissa tehtävien päätösten valmisteluun, jotka sisällönsä puolesta kuuluisivat eduskunnan toimivaltaan, jos Suomi ei olisi Euroopan unionin jäsen (ks. SuVL 3/1995 vp ja PeVL 20/1996 vp). Aineellisesti eduskunnan toimivallan kannalta keskeisinä tässä suhteessa on pidetty erityisesti lainsäädännön alaan kuuluvia asioita (PeVL 20/1996 vp). Vaatimuksella tiedon toimittamisesta viipymättä on tietoisesti korostettu sitä, että eduskunnalle on turvattava tosiasialliset mahdollisuudet lausua kantansa ehdotuksesta ja vaikuttaa Suomen neuvottelukannanottojen muovaamiseen (ks. HE 1/1998 vp, s. 153).

Eduskunnan suuri valiokunta on 2.12.2016 Eurodac-järjestelmää koskevaa U-jatkokirjettä UJ 40/2016 vp käsitellessään hyväksynyt eduskunnan kannan SuVEK 114/2016 vp, jossa todetaan, että saapuneeksi merkityn U-jatkokirjelmän ja perusmuistion perusteella valiokunta ei pysty arvioimaan, missä laajuudessa valtioneuvosto on ottanut huomioon perustuslakivaliokunnan huomautukset sekä kyennyt vaikuttamaan perustuslakivaliokunnan edellyttämällä tavalla asetusehdotuksen sisältöön. Valiokunta totesi lisäksi, että perustuslakivaliokunnan uuden lausunnon saaminen ei ollut annetussa aikataulussa mahdollista, ja kiinnitti valtioneuvoston vakavaa huomiota perustuslain 96 §:n säännöksestä ilmenevään velvollisuuteen saattaa eduskunnan kannanottoa edellyttävät asiat viipymättä eduskunnan käsiteltäviksi.

Suuri valiokunta on asian käsittelyn yhteydessä merkinnyt saapuneeksi (ks. SuVP 63/2016 vp) myös hallintovaliokunnan kannanoton, jossa hallintovaliokunta toteaa, ettei sillä ole ollut edellytyksiä käytettävissä olleessa aikataulussa käsitellä asiassa U 30/2016 vp asianmukaisesti jatkokirjelmää UJ 40/2016 vp ennen oikeus- ja sisäasiain neuvoston kokousta 9.12.2016 ottaen huomioon muun ohella, että valiokunnalla on ollut samanaikaisesti käsiteltävänä useita kiireellisiä lainsäädäntöasioita. Hallintovaliokunta on kiinnittänyt omalta osaltaan vakavaa huomiota perustuslain 96 §:ään perustuvaan valtioneuvoston veloitteeseen toimittaa viipymättä eduskunnan kannanottoa edellyttävät unioniasiat eduskunnan käsiteltäviksi.

Perustuslakivaliokunta kiinnittää painokkaasti valtioneuvoston huomiota hallintovaliokunnan ja suuren valiokunnan asian käsittelyssä esiin nostamiin näkökohtiin. Perustuslakivaliokunnan perustuslain 74 §:n mukaisen tehtävän kannalta on erityisen ongelmallista, että myös nyt käsiteltävänä oleva perusmuistio on puutteellinen asiakokonaisuuksien perus- ja ihmisoikeuksien arvioinnin kannalta, vaikka sääntelykohde on ilmeisen perusoikeus- ja ihmisoikeusherkkää (ks. PeVL 33/2016 vp). Perustuslakivaliokunnan lausunnoista ilmenevät valtiosääntöoikeudelliset huomau-

Valiokunnan lausunto PeVL 14/2017 vp

tukset tulee huomioida nyt käsittelyn pohjana olevaa kirjelmää paremmin valtioneuvoston kannan muodostuksessa.

VALIOKUNNAN LAUSUNTO

Perustuslakivaliokunta ilmoittaa,

että se yhtyy asiassa valtioneuvoston kantaan kiinnittäen huomiota edellä esitettyihin valtiosääntöoikeudellisiin seikkoihin.

Helsingissä 7.4.2017

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Annika Lapintie vas
varapuheenjohtaja Tapani Tölli kesk
jäsen Simon Elo ps
jäsen Maria Guzenina sd
jäsen Hannu Hoskonen kesk
jäsen Antti Häkkänen kok
jäsen Ilkka Kantola sd
jäsen Kimmo Kivelä ps
jäsen Antti Kurvinen kesk
jäsen Markus Lohi kesk
jäsen Wille Rydman kok
jäsen Ville Skinnari sd
varajäsen Mats Löfström r

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Mikael Koillinen